

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
POCU/626/6/13/131571
Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS
Cod SMIS proiect: 131571
Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

Nume subactivitate	Rezultat
A5.1	R5

Dezvoltarea durabilă **temă transversală a politicilor publice în domeniul sănătății**

1. Concepte și considerații introductive

Dezvoltare durabilă = „proces de dezvoltare care răspunde nevoilor actuale, fără a periclita capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde propriilor nevoi” (Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED), raportul "Viitorul nostru comun")

Obiectivul dezvoltării durabile = asigurarea echilibrului între aspectele sociale, dezvoltarea economică și mediu.

Conceptul dezvoltării durabile are la bază trei componente: mediul înconjurător, societatea și economia. În momentul de față, aceste 3 domenii nu sunt corelate astfel încât să se ajungă la un echilibru durabil. Necesitatea abordării este justificată de faptul că, de cele mai multe ori, nu se ține cont de impactul negativ asupra mediului sau asupra societății, atunci când sunt luate decizii economice. Adesea, prosperitatea economică se obține cu efecte dezastruoase pentru mediu și/sau cu prețul exploatarei forței de muncă. Potrivit numeroaselor analize ale tendințelor curente în problemele de la nivel global, mulți observatori consideră că specia umană nu-și mai poate continua dezvoltarea pe bazele actuale fără a fi expusă unor severe perturbări ecologice, economice și sociale.

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

Conceptul de dezvoltare durabilă poate fi caracterizat, prin prisma celor trei componente, prin următoarele elemente:

- **mediu**: conservarea și protejarea resurselor naturale, biodiversitate, evitarea poluării;
- **societate**: nivel de trai, echitate, dialog social și delegarea responsabilităților, protejarea culturii/patrimoniului;
- **economie**: eficiență, creștere, stabilitate.

2. Scurt istoric al dezvoltării durabile

a) La nivel mondial

- 1972 - Stockholm, Conferința Națiunilor Unite 113 națiuni prezente își manifestă îngrijorarea cu privire la modul în care activitatea umană influențează mediul. Sunt subliniate problemele poluării, distrugerii resurselor, deteriorării mediului, pericolul disparițiilor unor specii și nevoia de a crește nivelul de trai al oamenilor și se acceptă legătura indisolubilă între calitatea vieții și calitatea mediului, pentru generațiile actuale și viitoare.

- 1983 - Comisia Brundtland Națiunile Unite înființează Comisia mondială de mediu și dezvoltare (World Commission on Environment and Development) având ca scop studierea dinamicii deteriorării mediului și oferirea de soluții cu privire la viabilitatea pe termen lung a societății umane. Această comisie a fost prezidată de Gro Harlem Brundtland, Primul Ministru al Norvegiei la acea dată. Comisia Brundtland a subliniat existența a două probleme majore: } dezvoltarea nu înseamnă doar profituri mai mari și standarde mai înalte de trai pentru un mic procent din populație, ci creșterea nivelului de trai al tuturor; } dezvoltarea nu ar trebui să implice distrugerea sau folosirea nesăbuită a resurselor noastre naturale, nici poluarea mediului ambiant. Problema-cheie a dezvoltării durabile este opoziția între nevoile de creștere ale populației și limitele impuse de resursele planetei precum și degradarea continuă a mediului.

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

- 1987 - Raportul Brundtland Comisia Brundtland a elaborat și publicat documentul „Viitorul nostru comun” (Raportul Brundtland) prin care s-a formulat cadrul care avea să stea la baza Agendei 21, a principiilor Declarației de la Rio.

- 1992 - Conferința de la Rio (Conferința Națiunilor Unite privind Mediul și Dezvoltarea) 120 de șefi de stat participă și sunt din nou aduse în centrul atenției problemele privind mediul și dezvoltarea. Scopul declarat al Conferinței a fost stabilirea unei noi strategii a dezvoltării economice, industriale și sociale în lume, cuprinsă sub numele de dezvoltare durabilă – "sustainable development". Națiunile prezente au fost de acord asupra unui plan de dezvoltare durabilă numit Agenda 21 și asupra a două seturi de principii: Declarația de la Rio cu privire la mediu și dezvoltare și Principiile pădurii. Oamenii au dreptul la o viață sănătoasă și productivă în armonie cu natura; națiunile au dreptul suveran de a exploata resursele proprii, fără însă a cauza distrugerii ale mediului în afara granițelor proprii (Declarația de la Rio).

- 2002 - Johannesburg, Summitul Națiunilor Unite privind Dezvoltarea Durabilă Principalele probleme discutate:

- reducerea numărului celor care nu au acces la rezerve de apă potabilă, de la peste 1 miliard la 500 milioane până în anul 2015;
- înjumătățirea numărului celor ce nu au condiții de salubritate corespunzătoare, la 1,2 miliarde;
- creșterea folosirii surselor durabile de energie și refacerea efectivelor de pește secătuite.

b) la nivelul Uniunii Europene

- 1972 – Summit-ul de la Paris a evidențiat necesitatea acordării unei atenții deosebite protecției mediului, în contextul expansiunii economice și a îmbunătățirii standardelor de viață.

- 1987 – Actul Unic European reprezintă un punct de referință al politicii

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

europene de mediu, fiind menționată pentru prima dată în cadrul unui tratat al Comunității Europene.

- 1993 – Tratatul de la Maastricht a conferit protecției mediului un statut complet în cadrul politicilor europene.
- 1999 – Tratatul de la Amsterdam a consolidat baza legală a politicii vizând protecția mediului precum și promovarea dezvoltării durabile în cadrul Uniunii Europene.
- 2000 – Șefii statelor membre UE reuniți în ședința Consiliului European de la Lisabona s-au angajat să creeze, până în anul 2010, „cea mai competitivă și dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume”.
- 2001 – Summit-ul de la Goetheborg unde a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă a UE.
- 2005 – Comisia a demarat un proces de reviziune a Strategiei de Dezvoltare Durabilă, proces care a cuprins mai multe etape:
  - în februarie 2005, Comisia a publicat o evaluare inițială și a trasat o serie de direcții de urmat. Au fost evidențiate anumite direcții de dezvoltare non-durabilă care au avut efecte negative: schimbările climatice, amenințări la adresa sănătății publice, creșterea sărăciei și a excluziunii sociale, epuizarea resurselor naturale și afectarea biodiversității;
  - în iunie 2005, șefii de stat și de guverne din UE au adoptat o declarație privind liniile directoare ale dezvoltării durabile, care susținea că Agenda reînnoită de la Lisabona este o componentă esențială a obiectivului dezvoltării durabile.
- 2006 (iunie) a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă pentru o Uniune Europeană extinsă.
- 2007 – Tratatul de la Lisabona cuprinde și protocoale adiționale privind

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

schimbările climatice și lupta împotriva încălzirii globale. Câteva prevederi ale Tratatului se referă la solidaritatea în probleme legate de furnizarea de energie și la schimbările în domeniul politicii energetice europene.

(Sursa: <http://www.mmediu.ro/beta/domenii/dezvoltare-durabila/scurt-istoric-al-dezvoltarii-durabile/>)

3. Principii ale dezvoltării durabile

Principiile din Declarația de la Rio:

Principiul 1: Oamenii stau în centrul preocupărilor dezvoltării durabile. Ei au dreptul la o viață sănătoasă și productivă, în armonie cu natura.

Principiul 2: Statele, în acord cu Carta Națiunilor Unite și cu principiile dreptului internațional, au dreptul suveran de a-și exploata propriile resurse, ca urmare a politicilor lor de mediu și de dezvoltare și responsabilitatea de a se asigura că activitățile desfășurate sub jurisdicția sau controlul lor nu cauzează daune mediului altor state sau zonelor aflate dincolo de limitele jurisdicției naționale.

Principiul 3: Dreptul la dezvoltare trebuie îndeplinit astfel încât să întrunească nevoile de dezvoltare și de mediu ale generațiilor prezente și viitoare.

Principiul 4: Pentru atingerea dezvoltării durabile, protecția mediului trebuie să constituie parte integrantă a procesului de dezvoltare și nu poate fi considerată izolată de acesta.

Principiul 5: Toate statele și toți oamenii trebuie să coopereze în scopul esențial al eradicării sărăciei, ca cerință indispensabilă a dezvoltării durabile, pentru a diminua inegalitățile între standardele de viață și pentru a satisface mai bine nevoile majorității oamenilor lumii.

Principiul 6: Situației speciale și nevoilor țărilor în curs de dezvoltare, îndeosebi a celor mai puțin dezvoltate și a celor mai vulnerabile cu privire la mediu, trebuie să li se acorde prioritate specială. Acțiunile internaționale în domeniul

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

mediului și dezvoltării trebuie, de asemenea, să se adreseze intereselor și nevoilor tuturor țărilor.

Principiul 7: Statele trebuie să coopereze într-un spirit de parteneriat global, pentru conservarea, protecția și refacerea sănătății și integrității ecosistemului Pământului. Dată fiind contribuția diferită la degradarea mediului la nivel global, statele au responsabilități comune dar diferențiate. Țările dezvoltate recunosc responsabilitatea pe care o poartă în atingerea dezvoltării durabile la nivel internațional, având în vedere efectele pe care societățile lor le au asupra mediului global și tehnologiile și resursele financiare pe care le dețin.

Principiul 8: Pentru a atinge dezvoltarea durabilă și o calitate mai bună a vieții pentru toți oamenii, statele trebuie să reducă și să elimine modelele nesustenabile de producție și consum și să promoveze politici demografice potrivite.

Principiul 9: Statele trebuie să coopereze pentru a-și întări capacitatea administrativă internă pentru dezvoltarea durabilă, prin creșterea nivelului de înțelegere științifică, prin schimburi de cunoștințe științifice și tehnologice și prin intensificarea dezvoltării, adaptării, răspândirii și transferului tehnologiilor, inclusiv a tehnologiilor noi și inovatoare.

Principiul 10: Problemele de mediu sunt cel mai bine tratate prin participarea tuturor cetățenilor de la nivelul relevant. La nivel național, fiecare individ trebuie să aibă acces corespunzător la informații de mediu care sunt deținute de autoritățile publice, inclusiv la informații asupra activităților și materialelor periculoase de la nivelul comunităților lor și oportunitatea de a participa la procesul de luare a deciziilor. Statele trebuie să faciliteze și să încurajeze conștientizarea și participarea publicului, făcând informația disponibilă la nivel cât mai larg.

Principiul 11: Statele trebuie să promulge legislație de mediu eficace. Standardele de mediu, obiectivele de management și prioritățile trebuie să reflecte contextul de mediu și de dezvoltare căruia li se aplică. Standardele aplicate de unele țări pot fi nepotrivite și cu un cost economic și social nejustificat pentru alte țări, în special pentru țările în curs de dezvoltare.

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

Principiul 12: Statele trebuie să coopereze pentru a promova un sistem economic internațional deschis, care să conducă la creștere economică și dezvoltare durabilă în toate țările, pentru a se adresa mai bine problemelor privind degradarea mediului. Măsurile de politică comercială în scopuri legate de mediu nu trebuie să constituie mijloace de discriminare arbitrară sau nejustificată sau vreo constrângere ascunsă asupra comerțului internațional. Acțiuni unilaterale care să se ocupe cu probleme de mediu din afara jurisdicției țării importatoare trebuie să fie evitate. Măsurile de mediu care se adresează problemelor de mediu transnaționale sau globale trebuie, cât mai mult posibil, să se bazeze pe un consens internațional.

Principiul 13: Statele trebuie să dezvolte legislația națională privind obligația și despăgubirea pentru victimele poluării și ale altor pagube de mediu. Statele trebuie, de asemenea, să coopereze într-o manieră promptă și mai hotărâtă pentru a dezvolta legi internaționale privind obligativitatea și despăgubirea pentru efectele adverse ale pagubelor de mediu cauzate de activități de sub jurisdicția sau controlul zonelor aflate dincolo de jurisdicția acestora.

Principiul 14: Statele trebuie să coopereze în mod eficace pentru a descuraja sau preveni mutarea și transferul către alte state ale oricăror activități sau substanțe care cauzează degradarea severă a mediului sau care se descoperă că sunt periculoase pentru sănătatea umană.

Principiul 15: Pentru a proteja mediul, abordarea precaută trebuie să fie larg aplicată de către state, conform cu capacitățile lor. Acolo unde există amenințări de pagube serioase și ireversibile, lipsa de certitudine științifică deplină nu trebuie să fie folosită ca argument pentru amânarea măsurilor eficiente din punct de vedere al costurilor de prevenire a degradării mediului.

Principiul 16: Autoritățile naționale trebuie să se străduiască să promoveze internalizarea costurilor de mediu și utilizarea instrumentelor economice, luând în considerare modul de abordare conform căruia poluatorul trebuie, în principiu, să suporte costul poluării, având datoria privind interesul public și fără a distorsiona comerțul internațional și investițiile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

Principiul 17: Evaluarea impactului asupra mediului, ca instrument național, trebuie întreprinsă pentru activități propuse pentru care există posibilitatea să aibă un impact advers semnificativ asupra mediului și care sunt supuse deciziei unei autorități naționale competente.

Principiul 18: Statele trebuie să anunțe imediat alte state cu privire la orice dezastre naturale sau alte pericole ce au probabilitatea de a produce efecte dăunătoare subite asupra mediului acelor state. Toate eforturile vor fi făcute de către comunitatea internațională pentru a ajuta statele astfel lovite.

Principiul 19: Statele trebuie să furnizeze înștiințări prealabile și în timp util, precum și informații relevante statelor potențial afectate, asupra activităților ce ar putea avea un efect advers transnațional semnificativ pentru mediu și trebuie să se consulte cu acele state într-un stadiu timpuriu și în bună credință.

Principiul 20: Femeile dețin un rol vital în managementul mediului și în dezvoltare. Participarea lor deplină este de aceea esențială pentru atingerea dezvoltării durabile.

Principiul 21: Creativitatea, idealurile și curajul tinerilor lumii trebuie să fie mobilizate pentru crearea unui parteneriat global pentru a atinge dezvoltarea durabilă și pentru a asigura un viitor mai bun pentru toți.

Principiul 22: Locuitorii indigeni și comunitățile lor, ca și alte comunități locale dețin un rol vital în managementul mediului și în dezvoltare, datorită cunoștințelor și obiceiurilor lor tradiționale. Statele trebuie să le recunoască și să le susțină în mod just identitatea, cultura și interesele și să le permită participarea eficientă la atingerea dezvoltării durabile.

Principiul 23: Mediul și resursele naturale ale oamenilor sub asuprire, dominație sau ocupație trebuie să fie protejate.

Principiul 24: Războiul este în mod intrinsec distructiv pentru dezvoltarea durabilă. Statele trebuie, de aceea, să respecte legile internaționale care furnizează protecție pentru mediu, în timp de conflict armat și să coopereze la dezvoltarea în continuare a acestora, dacă este necesar.

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

Principiul 25: Pacea, dezvoltarea și protecția mediului sunt interdependente și inseparabile.

Principiul 26: Statele trebuie să își rezolve toate disputele legate de mediu în mod pașnic și prin mijloace potrivite, în acord cu Carta Națiunilor Unite.

Principiul 27: Statele și oamenii trebuie să coopereze, în bună credință și într-un spirit de parteneriat, la îndeplinirea principiilor cuprinse în această Declarație și la dezvoltarea în continuare a legilor internaționale în domeniul dezvoltării durabile.

(Sursa: <https://www.viitorplus.ro/Principii-138>)

Principii/obiective din Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene

Adoptată în 2001 și modificată în 2005, definitivată în 2006, Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene are următoarele obiective:

- limitarea schimbărilor climatice și a costurilor și efectelor sale negative pentru societate și mediu;
- să ne asigurăm că sistemul nostru de transport satisface nevoile economice, sociale și de mediu ale societății noastre, minimizând impactul nedorit asupra economiei, societății și mediului;
- promovarea modelelor de producție și consum și prestare durabile;
- îmbunătățirea managementului și evitarea supraexploatării resurselor naturale, recunoscând valoarea serviciilor ecosistemelor;
- promovarea unei bune sănătăți publice în mod echitabil și îmbunătățirea protecției împotriva amenințărilor asupra sănătății;
- crearea unei societăți a incluziunii sociale, prin luarea în considerare a solidarității între și în cadrul generațiilor, asigurarea securității și creșterea calității vieții cetățenilor ca o precondiție pentru păstrarea bunăstării individuale;

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

- promovarea dezvoltării durabile pe scară largă;
- asigurarea că politicile interne și externe ale UE sunt în acord cu dezvoltarea durabilă și angajamentele internaționale ale acesteia. Detaliem mai jos câteva dintre aceste principii/obiective. Modele de producție, consum și prestare durabile Modelele de producție, consum și prestare durabile se referă la promovarea eficienței resurselor și energiei, infrastructurii durabile și oferirea de acces la serviciile de bază, la locuri de muncă decente și sustenabile și la o viață de calitate pentru noi toți. Implementarea acestor modele contribuie la îndeplinirea planurilor generale de dezvoltare, la reducerea costurilor economice, de mediu și sociale, la întărirea competitivității economice și la reducerea sărăciei. Producția și consumul sustenabile au ca deviză „să facem mai mult și mai bine cu mai puțin”, crescând câștigurile din activitățile economice, pe toate planurile, prin reducerea cantităților utilizate, a degradării și a poluării de-a lungul ciclului de viață al resurselor, în același timp cu creșterea calității. Sunt implicați diferiți stakeholderi, inclusive afacerile, consumatorii, decidenții, cercetătorii, oamenii de știință, retailerii, media și agențiile de cooperare pentru dezvoltare, printre altele.

Este, de asemenea, nevoie de o abordare sistemică și de cooperare între actorii din întregul lanț de aprovizionare, de la producător până la consumatorul final. Este nevoie de implicarea consumatorului prin creșterea conștientizării și de educație privind consumul și stilurile de viață sustenabile, oferind consumatorului informațiile adecvate prin standarde și etichete și implicarea în achizițiile publice sustenabile, printre altele.

ȘTIAȚI CĂ ...?

- în fiecare an, aproximativ o treime din toată mâncarea produsă – echivalentul a 1.3 miliarde tone, valorând circa 1trilion \$ – sfârșește prin a putrezi în coșurile de gunoi ale consumatorilor și retailerilor sau stricându-se din cauza condițiilor proaste de transport sau a metodelor de recoltare?

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

- dacă oamenii din întreaga lume ar începe să folosească becuri cu eficiență energetică ridicată, lumea ar salva 120 miliarde \$ anual?
- dacă populația globală ar ajunge la 9.6 miliarde până în 2050, ar fi nevoie de echivalentul a trei planete pentru a furniza resursele necesare pentru continuarea actualului stil de viață? } fazele de producție a hranei (agricultura, procesarea mâncării) au un impact substanțial asupra mediului, gospodăriile influențează impactul prin alegerile dietelor și obiceiurilor? Astfel, mediul este afectat din cauza energiei consumate pentru prepararea alimentelor și prin generarea de deșeuri.
- consumul excesiv de apă pune presiune pe resursele de apă existente la nivel global?
- gospodăriile consumă 29% din energia globală și contribuie la 21% din emisiile de CO₂?
- 1,3 miliarde tone de mâncare sunt irosite în fiecare an, în timp ce aproape 1 miliard de oameni sunt malnutriți și încă 1 miliard flămânzi?
- supraconsumul de mâncare este nociv nu numai pentru sănătate, ci și pentru mediu?
- 2 miliarde de oameni sunt supraponderali sau obezi, la nivel global?

Ținte de dezvoltare durabilă, conform acestui principiu:

- implementarea cadrului pentru 10 ani de programe pentru consum și producție sustenabile, cu implicarea tuturor țărilor, cele dezvoltate preluând conducerea, cu luare în considerare a nivelului de dezvoltare și a capacității țărilor în curs de dezvoltare.
- până în 2030, atingerea unui management sustenabil și a unei utilizări eficiente a resurselor naturale.
- până în 2030, înjumătățirea risipei de mâncare/per capita la nivel de retaileri și consumatori și reducerea pierderilor de alimente în cadrul producției și distribuției, inclusiv a pierderilor post-recoltare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

- până în 2020, atingerea unui nivel eficient de management al chimicalelor și tuturor deșeurilor de-a lungul întregului ciclu de viață, în concordanță cu cadrul agreat la nivel internațional, reducând în mod semnificativ eliminarea acestora în aer, apă și sol, pentru a minimiza impactul advers al acestora asupra sănătății umane și mediului.
- până în 2030, reducerea substanțială a generării de deșeuri prin prevenire, reducere, reciclare și re folosire.
- încurajarea companiilor, în special a celor mari și transnaționale, să adopte practici sustenabile și să integreze informațiile despre sustenabilitate în ciclul lor de raportare.
- promovarea unor practici sustenabile în achizițiile publice, în concordanță cu politicile și prioritățile naționale.
- până în 2030, asigurarea că oamenii de peste tot vor avea acces la informațiile relevante și vor conștientiza importanța dezvoltării durabile și a stilurilor de viață în armonie cu natura.
- susținerea țărilor aflate în curs de dezvoltare în întărirea capacității științifice și tehnologice de a înainta către tipare de consum și producție mai sustenabile.
- dezvoltarea și implementarea unor instrumente de monitorizare a impactului turismului sustenabil în ceea ce privește crearea de locuri de muncă și promovarea culturii și produselor locale.
- raționalizarea subvențiilor pentru combustibili fosili ineficienți, care încurajează consumul irațional – prin eliminarea distorsiunilor pieței, în concordanță cu circumstanțele naționale, inclusiv prin restructurarea taxării și eliminării acelor subvenții – acolo unde acestea există, luând în considerare cu atenție nevoile specifice și condițiile din țările aflate în curs de dezvoltare și minimizarea posibilului impact advers asupra dezvoltării acestora, într-un mod care să protejeze comunitățile sărace și afectate.

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

(Sursa: <http://sieg-dd.ro/obiectivul-12-asigurarea-unor-modele-durabile-de-consum-si-productie/>)

Promovarea unei bune sănătăți publice în mod echitabil și îmbunătățirea protecției împotriva amenințărilor asupra sănătății

Principiul I din Declarația de la Rio privind mediul și dezvoltarea afirmă că „Ființele umane sunt în centrul preocupărilor pentru dezvoltarea durabilă. Ele au dreptul la o viață sănătoasă și productivă, în armonie cu natura”. Obiectivele dezvoltării durabile nu pot fi atinse atunci când există o prevalență ridicată a bolilor debilitante, iar sănătatea populației nu poate fi menținută fără o dezvoltare ecologică durabilă.

ȘTIAȚI CĂ ...?

- mai mult de 200 de milioane de oameni trăiesc, la ora actuală, în țări în care speranța medie de viață este mai mică de 45 de ani?
- în unele dintre cele mai sărace țări de pe glob, unul din cinci copii nu ating vârsta de 5 ani, în principal din cauza unor boli infecțioase asociate cu mediul?
- anual, mai mult de 20 de milioane de femei continuă să aibă probleme de sănătate cauzate de sarcină?
- afecțiunile infecțioase și bolile parazitare (bolile transmisibile) cauzează în jur de 14 milioane de decese anual, aproximativ 25% din totalul deceselor la nivel mondial? Aceste boli, care sunt strâns asociate condițiilor de mediu și sărăciei, afectează, în principal, populațiile sărace.

(Sursa: Organizația Mondială a Sănătății)

Ținte de dezvoltare durabilă, conform acestui principiu:

- până în 2030, reducerea ratei mortalității materne la nivel global la mai puțin de 70 din 100.000 de copii născuți vii.

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

- până în 2030, eliminarea cazurilor de morți infantile sau ale copiilor până în 5 ani care pot fi prevenite, toate țările urmând să reducă mortalitatea neonatală (copii până în 28 de zile) la cel mult 12 din 1000 de copii născuți vii și mortalitatea celor până în 5 ani la cel mult 25 din 1.000 de copii născuți vii.
- până în 2030, eliminarea epidemiilor de SIDA, tuberculoză, malarie și boli tropicale neglijate și combaterea hepatitei, a bolilor transmisibile prin apă și ale bolii transmisibile.
- până în 2030, reducerea cu o treime a morților premature cauzate de boli netransmisibile prin preventive și tratament și promovarea sănătății mentale și a bunăstării.
- întărirea prevenției și a tratamentului pentru abuzul de substanțe, incluzând abuzul de narcotice și efectele nocive ale alcoolului.
- până în 2020, înjumătățirea numărului global de morți și răniți în accidente rutiere.
- până în 2030, asigurarea accesului universal la servicii de sănătate sexuală și reproductivă, inclusiv planificare familială, educare și informare și integrarea sănătății reproductive în programele și strategiile naționale.
- atingerea unei acoperiri globale în ceea ce privește asigurările de sănătate, inclusiv protecție împotriva riscurilor financiare, acces la servicii esențiale de calitate și acces la medicamente și vaccinuri sigure, eficiente, de calitate și la prețuri accesibile pentru toți.
- până în 2030, reducerea substanțială a numărului de morți și boli cauzate de produse chimice periculoase și de poluare sau contaminarea aerului, apei și a solului.
- întărirea implementării Convenției Cadru a Organizației Mondiale a Sănătății în ceea ce privește controlul tutunului în toate țările, după caz.
- sprijinirea cercetării și dezvoltării vaccinurilor și medicamentelor pentru bolile transmisibile și nontransmisibile care afectează în principal țările aflate în curs de dezvoltare, asigurarea accesului la medicamente și vaccinuri

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

esențiale, în concordanță cu Declarația Doha privind Acordul TRIPS și sănătatea publică, prin care se stabilește dreptul țărilor în curs de dezvoltare de a folosi aspectele legate de comerț și drepturile de proprietate intelectuală pentru a proteja sănătatea publică și mai ales pentru a oferi tuturor accesul la medicamente.

- creșterea substanțială a finanțării sănătății și recrutarea, dezvoltarea, trainingul și păstrarea forței de muncă în țările în curs de dezvoltare, mai ales în cele mai puțin dezvoltate sau în insule mici.
- întărirea capacității tuturor țărilor, mai ales în țările aflate în curs de dezvoltare, pentru alertele precoce, reducerea riscurilor și managementul riscurilor de sănătate la nivel național și global.

Crearea unei societăți a incluziunii sociale

Incluziunea socială reprezintă expresia capacității indivizilor de a participa activ, conștient și responsabil la viața socială specifică comunităților din care fac parte. Ea este strâns legată de aplicarea principiilor democratice și garantează tuturor membrilor societății posibilitatea de a-și asuma roluri sociale în concordanță cu abilitățile, nivelul de pregătire, personalitatea și interesele fiecăruia.

Crearea unei societăți incluzive presupune ca fiecare persoană, dar, în mod special, cele aparținând categoriilor cele mai dezavantajate, să participe plener la viața societății: să aibă un loc de muncă (incluziune la nivelul pieței forței de muncă), să aibă acces la servicii educaționale, de sănătate, culturale etc., să aibă posibilitatea implicării în luarea deciziilor la nivel comunitar (local sau național), inclusiv în ceea ce privește aspectele care țin de promovarea protecției mediului/dezvoltarea durabilă.

De asemenea, în conformitate cu politicile promovate la nivelul Uniunii Europene, o societate incluzivă presupune existența unei infrastructuri non-segregaționale, precum și instituții eficiente și capabile să furnizeze servicii tuturor cetățenilor.

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

ȘTIAȚI CĂ ...?

- în Europa, 117 milioane de persoane se află în continuare în risc de sărăcie și excluziune socială?
- rata de șomaj, în rândul persoanelor tinere (15 – 24 ani), la nivel European, se află în scădere, dar se situează la 3,37 milioane de persoane?
- România are cel mai mare număr de analfabeți din Europa? 6% din populația României nu știe deloc să citească, iar peste 40% dintre adolescenții de 15 ani și peste 38% dintre elevii de clasa a patra citesc cu dificultate (media europeană = 17%).
- România deține locul 59 la nivel mondial și 25 în cadrul Uniunii Europene, privind percepția gradului de corupție în sistemul public?
- în 2018, în România, au fost înregistrate aproximativ 22.000 de victime ale infracțiunii de lovire sau alte violențe, din care peste 80% au fost femei?

(Surse: EUROSTAT, Transparency International, feminism-romania.ro)

Ținte de dezvoltare durabilă, conform acestui principiu:

a) În domeniul incluziunii pe piața forței de muncă:

- până în 2030, să se realizeze treptat și să se susțină creșterea veniturilor a 40% din populația săracă, cu o rată mai mare decât media națională.
- asigurarea de oportunități egale și reducerea consecințelor inegalităților, inclusiv prin eliminarea legilor, a politicilor și a practicilor discriminatorii și prin promovarea legislației, a politicilor și acțiunilor adecvate în acest sens.
- promovarea politicilor orientate spre dezvoltare, care sprijină activitățile productive, crearea de locuri de muncă decente, spiritul antreprenorial, creativitatea

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

și inovarea și încurajează formalizarea și creșterea microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin accesul la serviciile financiare.

- până în 2030, să se obțină locuri de muncă complete și productive și locuri de muncă decente pentru toate femeile și toți bărbații, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități și salarii egale pentru muncă de aceeași valoare.

b) În domeniul accesului la educație:

- până în 2030, asigurarea pentru toți copiii, indiferent de sex, a unei educații primare și secundare gratuite, echitabile și de calitate, care să asigure deprinderi relevante și efective.

- până în 2030, asigurarea accesului egal pentru toate persoanele, indiferent de sex, la educație tehnică, vocațională și terțiară, inclusiv universitară, accesibilă și de calitate.

- până în 2030, asigurarea eradicării analfabetismului în rândul tinerilor și reducerea substanțială a acestuia în rândul adulților.

- până în 2030, asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și abilitățile necesare pentru a promova dezvoltarea durabilă, printre altele prin educația pentru o dezvoltare durabilă și un stil de viață durabil, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și a nonviolentei, cetățenia și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.

- construirea și reabilitarea unor facilități educaționale sensibile în raport cu copiii, persoanele cu dizabilități și la dimensiunea de gen și asigurarea unor medii de învățare sigure, non-violente și eficiente pentru toți.

c) În domeniul non-discriminării și al dezvoltării instituționale:

- reducerea semnificativă a oricăror forme de violență și a ratelor de deces asociate acesteia.

- încetarea abuzului, exploatării, traficării și a oricăror alte forme de violență și tortură asupra copiilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

POCU/626/6/13/131571

Titlu proiect: EDU PRACTICA – Cheia succesului primului loc de munca pentru studenții ULBS

Cod SMIS proiect: 131571

Beneficiar: Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

- promovarea statului de drept și asigurarea accesului egal la justiție pentru toți cetățenii.

- reducerea substanțială a corupției sub toate formele ei.

- dezvoltarea unor instituții eficiente și transparente, la toate nivelurile.

- asigurarea accesului la informații de interes public și protejarea drepturilor fundamentale, în acord cu legislațiile naționale și acordurile internaționale.

- promovarea politicilor și legilor non-discriminatorii pentru dezvoltare durabilă.

Elaborat de:

Șipoș Anca

Specialist tehnic nediscriminare și egalitate de șanse

Luna:

Septembrie 2022